

(Вечерње новости, 04.09.2009)

Док се унутар ЕУ више не говори само о резервисаности ка даљем ширењу, већ и о отвореним отпорима овом процесу, Србија у свом календару још није заокружила датум за подношење кандидатуре за чланство у европској породици. На питање - када ће се "извагати" овај термин, Вук Јеремић, шеф српске дипломатије, у интервјуу "Новостима" каже:

- Ту одлуку најбоље је оставити за тренутак након ирског референдума. Правац којим ће Европа кренути биће тада јасан.

Значи ли то да, чак и кад би Србија сутра испоручила Младића у Хаг, пут ка Бриселу не био аутоматски отворен?

- ЕУ је овог тренутка пред доношењем кључних одлука о свом унутрашњем уређењу и процесу будућег ширења. Остаје да се види у каквој врсти Европе ћемо се пробудити 3. октобра, након објављивања резултата референдума у Ирској. Проширење у том смислу далеко више зависи од саме Уније него од земаља кандидата. Но, било како било, ми ћемо наставити да испуњавамо све критеријуме за чланство.

Да ли закључак дебате у ЕУ може бити: нема ширења?

- Ја се искрено надам да ће се створити околности за неометани наставак процеса проширења након ирског референдума.

Могу ли у ЕУ протумачити неозбиљним када више државних функционера, укључујући и вас, константно "очекује" да ће Младић бити у Хагу до краја године, а уједно нема потврде да је "у домету"?

- Несумњиво је да у Београду постоји пуна политичка воља да свом снагом наставимо рад на прикључењу ЕУ. Надлежни органи настављају напоре да се последњи политички услов, окончање сарадње са Хагом, испуни и надам се да ће се то догодити у најскорије време.

Због чега неким у ЕУ однос Србије са несврстанима "боде очи"?

- У претходних годину дана многи су били изненађени енергијом и вољом Србије да буде присутна на свим светским меридијанима. Били смо далеко "видљивији" од многих земаља наше величине, што смо успели не доводећи у питање наш централни приоритет - чланство у ЕУ. Та видљивост, па и у Покрету несврстаних, привукла је велику пажњу и подстакла живу дебату у међународној јавности.

Имате ли потврде од колега из бивше СФРЈ да ћете у Њујорку разговарати о заједничкој организацији самита несврстаних у Београду 2011?

- Позиви за разговор до сада никада нису бивали одбијени, па стога не очекујем проблеме око организације овог састанка. О резултатима ћемо причати након одржавања.

Прошло заседање Генералне скупштине УН било је успешно по нас, чека ли нас ове јесени обрт у виду бројнијих признања косовске независности?

- ГС УН је последњи велики међународни скуп пред почетак јавне расправе пред Судом правде и чињеница је да се приштинска страна за њега прилично добро припремала са амбицијом да испослује велики број нових признања. Мислим да им то, ипак, неће поћи за руком, пошто се ни ми нисмо одмарали.

Шта смо конкретно радили?

Тадић није обећао моју смену

Пише: Вук Јеремић
петак, 04 септембар 2009 15:29

- Намере Приштине доживљавамо озбиљно. Имаћемо десетине састанака са земљама са свих страна света. Свакако, треба бити на опрезу јер ће Приштина у тој борби имати снажну подршку. Али, у протеклих годину дана више него успешно смо успевали да одолимо притисцима за признавање Косова где год је било организованих напора у том правцу, тако да сам оптимиста и овај пут.

Које земље очекујете у усменој расправи пред Судом правде?

- Очекује се да ће се први пут у историји у расправи пред судом наћи најутицајније државе света. Рекао бих да се обруч међународног права полако стеже око Приштине и да ће 1. децембар бити тренутак истине.

Имамо ли стратегију за моменат када ће се чути коначна реч Суда?

- Србија је и те како спремна за "дан после". Од првог дана након пресуде бићемо спремни за дијалог. Надамо се да ће нас одлука Суда довести у ситуацију у којој нема алтернативе новим преговорима. Постаће очигледно да је покушај наметања независности доживео неуспех и да се мора наћи други пут до трајног и одрживог решења.

Може ли се десити да савет Суда остане у архивама, само као слово на папиру?

- Очекујемо такву формулацију мишљења Суда да ће чак и Приштини бити јасно да нема алтернативе приступању дијалогу.

Како се спремамо за посету руског председника Медведева?

- На обе стране су већ почели да раде велики тимови који ће бити све време у сталној комуникацији. То је једна од најзначајнијих посета коју организујемо ове године. Ово ће бити година снажног наступа Србије у међународној арени.

И даље са вама као министром спољних послова?

- Не очекујем промене у нашој спољној политици, а ко ће бити министар, није од пресудне важности.

Шта кажете на наводе у медијима да је председник Тадић вашу смену обећао страним дипломатама?

- Председник сасвим сигурно није давао таква обећања страним дипломатама. Ми смо се у Србији изборили за то да имамо руководство које обећања даје само грађанима Србије.

Да ли то значи да је захтева било?

- Не да ја знам. Али, не верујем да би ико сматрао пристojним да тако нешто уопште и пита. Ово је суверена земља којом руководе људи које су изабрали грађани, а не стране дипломате.

Да ли сте, као што неки примећују, приликом посете наше делегације Кини били на "маргини" догађаја?

- То је била државна посета и самим тим су сви били на маргини осим председника Републике. Сви чланови делегације су имали своја задужења, а моје је било сусрет са министром спољних послова Кине са циљем да у потпуности утврдимо дневни ред и садржај разговора који су потом имали наши председници.

Самит двеју влада у Риму

Италијански шеф дипломатије Франко Фратини нада се да ће Србија поднети кандидатуру за чланство у ЕУ до краја ове године. Он се у четвртак са Јеремићем договорио о самиту наших двеју влада - 13. новембра у Риму, уз присуство председника Тадића, што ће бити први сусрет ове врсте српског кабинета са неким из ЕУ. Италијани су то чинили још само са немачком, француском, шпанском и руском владом.

- Сваки од министара разговараће са ресорним колегом посебно, а онда ће уследити пленарни састанак и потписивање уговора о свеобухватном партнерству - пренео нам је Јеремић из Рима. - Фратини је групу грађана и мене позвао да будемо његови гости када се Србији укину визе, и да тако прославимо Нову годину. Договорен је и састанак поводом "Јужног тока", на највишем нивоу: Италије, Русије, Турске и Србије.